

Z kroniki naukowej

„PRZEZWYCIĘŻYĆ UPREDZENIA – UZYSKAĆ POROZUMIENIE” POLSKO-NIEMIECKI KONGRES MŁODZIEŻY W GAUTING

W dniach 1-6 listopada 1999 r. w siedzibie *Institut für Jugendarbeit des Bayerischen Jugendrings* w Gauting pod Monachium odbył się polsko-niemiecki kongres młodzieży, w którym uczestniczyło ogółem 60 reprezentantów z obu krajów. Organizatorem tego spotkania były następujące instytucje: *Bundeszentrale für politische Bildung*, Bonn; *Jugend der Deutschen Angestellten Gewerkschaft (DAG)*, Bawaria; *Bildungswerk der DAG in Bayern*; *Akademie der Bundeswehr für Information und Kommunikation (AIK)*, Strausberg; *Technische Universität Berlin*; *Fachbereich Medienwissenschaft* oraz Instytut Zachodni w Poznaniu.

W trakcie obrad kongresu wyłożono trzy referaty; dr Ortwin Buchbender pracownik *AIK* i *Technische Universität* z Berlina podzielił się ze słuchaczami uwagami nt. *Upredzenia – brutalizacja świadomości*, prof. Peter Henningsen, pracownik *State University Hawaii* (USA) przedstawił referat pt. *Upredzenia polityczne – podłoże dla przemocy, antyhumanitaryzmu i masowej zagłady*, a prof. Andrzej Sakson z Instytutu Zachodniego mówił o *Roli uprzedzeń w stosunkach polsko-niemieckich*.

Integralnym elementem kongresu były warsztaty dotyczące znaczenia uprzedzeń w życiu codziennym oraz analizy struktury współczesnych uprzedzeń. Ta niekonwencjonalna forma zajęć spotkała się z dużym zainteresowaniem uczestników spotkania, wśród których ze strony polskiej dominowali studenci Wydziału Nauk Społecznych UAM w Poznaniu.

W programie kongresu znalazło się także zwiedzanie miejsc pamięci – obozu koncentracyjnego w Dachau oraz cmentarza w Leitenbergu.

Ciekawym uzupełnieniem tego interesującego spotkania młodych Niemców i Polaków było przyjęcie w Konsulacie Generalnym RP w Monachium oraz wizyta w bawarskim *Landtagu*.

Ważnym rezultatem kongresu było wypracowanie i przyjęcie przez młodzież wspólnej deklaracji, która zaprezentowana została w dniu 5 listopada, podczas konferencji prasowej w *Presseclub München e.V.* *Oświadczenie z Gauting* – tak brzmi oficjalna nazwa deklaracji – przekazane zostało marszałkowi Sejmu RP – Maciejowi Płażyńskiemu oraz przewodniczącemu *Bundestagu* – Wolfgangowi Thierse. Oto jego treść:

Oświadczenie z Gauting

Stwierdzamy, że uprzedzenia wzajemne narodów w przeszłości i teraźniejszości szkodzą i szkodzą wzajemnemu porozumieniu i pokojowi oraz, że współzycie pokojowe w przyszłości osiągnięte zostanie jeśli będziemy wiedzieć więcej o sobie nawzajem.

Od polityków naszych państw domagamy się:

- przyjęcia Polski do Unii Europejskiej tak szybko, jak to możliwe i przy aktywnej pomocy ze strony Niemiec;
- odpowiedniego odszkodowania dla przymusowych robotników z okresu II wojny światowej niezależnie od ich miejsca zamieszkania oraz bezwłocznego włączenia się do tego procesu wszystkich firm niemieckich, które korzystały z pracy niewolniczej;

- udzielania odpowiedniego wsparcia dla międzynarodowej wymiany młodzieży studenckiej i szkolnej oraz partnerstwa szkół;
- włączenia nauczycieli i wychowawców do programu wymiany i zwiększenia dotacji finansowych na wszystkie programy wymiany młodzieży polsko-niemieckiej;
- wspólnego rozwiązywania problemów (np. ratowanie Bałtyku) dla lepszego poznania się i przewyżczenia uprzedzeń;
- udzielania pomocy finansowej i organizatorskiej dla rodzinnej turystyki zagranicznej.

W sferze wychowania i kultury uważamy za niezbędne:

- zweryfikowanie i skorygowanie programów nauczania i metod nauczania w naszych krajach pod kątem przewyżczenia uprzedzeń;
- rozszerzenia systemu szkół bilingualnych z wykładowym językiem polskim w Niemczech i niemieckim w Polsce;
- wprowadzenie do systemu kształcenia nauczycieli metod rozpoznawania uprzedzeń i sposobów ich przewyżczenia. W procesie dydaktycznym należy wspomagać wyrabianie u uczniów odwagi cywilnej i krytycznego spojrzenia;
- umożliwienie każdemu uczenia się dowolnego języka obcego między innymi przez zapewnienie dostępu do Internetu;
- w procesie nauczania fakty polityczne i historyczne powinny być prezentowane jednocześnie dla uświadomienia różnic interpretacyjnych w obu krajach;
- prezentowanie osiągnięć kulturalnych krajów sąsiedzkich dzieciom szkół podstawowych powinno odbywać się przez doświadczenia praktyczne, bezpośrednie kontakty, spotkania.

Od środków masowego przekazu mających szczególny wpływ na sprawę uprzedzeń oczekujemy:

- świadomości ich odpowiedzialności;
- prezentowania większej liczby skierowanych do dzieci i młodzieży programów telewizyjnych na temat rówieśników w kraju sąsiedzkim;
- zintensyfikowania kontaktów między dziennikarzami polskimi i niemieckimi;
- ufundowania międzynarodowych nagród specjalnych za artykuły, audycje, programy służące porozumieniu polsko-niemieckiemu. Prezentowania w szerszym zakresie programów multilingualnych;
- zamieszczania bezpłatnie informacji specjalnych na temat sąsiadów.

Ze swej strony będziemy dążyli do:

- stworzenia możliwości nawiązywania osobistych kontaktów między ludźmi we wszystkich kategoriach wiekowych;
- zapraszania partnerów sąsiedzkich na tradycyjne imprezy kulturalne w naszych krajach;
- osobistego angażowania się we wspólne działania;
- intensyfikowania nauki języka obcego poza szkołą;
- zamieszczania w Internecie informacji o Polsce i Niemczech;
- rozszerzenia wymiany w grupach zawodowych;
- utworzenia biur kontaktowych w Poznaniu i Monachium.

Będziemy aktywnie przeciwstawiać się szerzeniu uprzedzeń w naszym otoczeniu, a zwłaszcza:

- w kręgach przyjaciół;
- w rodzinie;
- w miejscu pracy i szkole;
- oraz podczas spędzania czasu wolnego.

Andrzej Sakson

WIELKOPOLSKIE CENTRUM INFORMACJI EUROPEJSKIEJ

Utworzenie w drugiej połowie ubiegłego roku Wielkopolskiego Centrum Informacji Europejskiej przy Stowarzyszeniu Instytut Zachodni jest elementem nowej strategii informacyjnej, dotyczącej procesu integracji europejskiej i przygotowań Polski do akcesji do Unii Europejskiej. Mimo sześciolatniego funkcjonowania stowarzyszenia Polski ze Wspólnotami Europejskimi poziom wiedzy Polaków w tej dziedzinie jest nadal niezadowalający, na co niewątpliwie wpłynął brak odpowiednich